

KLUB ZA STAROU PRAHU

Mostecká 1, 118 00 Praha 1

Praha, 19. 11. 2020

STANOVISKO

k studii na dostavbu pražské Invalidovny pro účely Národního památkového ústavu a Pražského filharmonického sboru

Převod památkově unikátního objektu Invalidovny do správy Národního památkového ústavu (NPÚ) považujeme za to nejlepší, co mohlo tuto památku potkat. Pro historický objekt je tak zaručen citlivý přístup při jeho adaptaci pro nové využití. Zároveň máme jistotu, že toto využití nebude v kolizi s možnostmi budovy – což by v případě ryze komerčního využití bezesporu hrozilo.

Jak z otevřených zdrojů zjišťujeme, tohoto ideálního řešení nebylo dosaženo zcela hladce. Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových (ÚZSVM) i po neúspěšném pokusu objekt prodat a po prohlášení Invalidovny za národní kulturní památku s převodem na NPÚ velmi váhal. Převod naopak významně podpořilo Ministerstvo kultury ČR, které navíc počítalo v rámci Invalidovny s umístěním Pražského filharmonického sboru (PFS), pro který již několik let hledalo vhodné sídlo. Tento sbor, hudební těleso světového významu, pracuje už mnoho let v nevhodném provizoriu.

Nepřekročitelnými podmínkami převodu Invalidovny pod správu NPÚ se v roce 2018 stalo nejen očekávané zpřístupnění velké části budovy veřejnosti, ale také její spoluužívání více subjekty, především Pražským filharmonickým sborem, a současně termín realizace záměru do 9 let od převzetí. Při jeho nedodržení by se budova vrátila zpět do správy ÚZSVM. Obava z časové prodlevy, vyplývající ze striktně daného termínu realizace, však bohužel vedla k tomu, že se NPÚ nevydal cestou veřejné architektonické soutěže, která je v takovýchto případech ideálním východiskem jakékoli soudobé přestavby. Skutečnost, že stát při převodu Invalidovny nevytvořil adekvátní podmínky pro konání architektonické soutěže, je tak jedním z nejspornějších momentů celého procesu.

NPÚ následně vyzvalo čtyři architektonické kanceláře ke zpracování konkurenčních nabídek na studii využití objektu pro dané zadání. Z tohoto řízení vyplynula nová skutečnost, a to, že umístění zkušebních a koncertních prostor PFS v historickém objektu bez památkově problematických zásahů není realizovatelné. Invalidovna totiž obsahuje především ubikace pro vysloužilé vojáky a nový sál s optimální akustikou by se v ní musel vybourávat. Protože ale jinou možnost řešení Národnímu památkovému ústavu podmínky převzetí Invalidovny neumožňovaly, byla zvolena varianta dostavby objektu, s níž přišel v rámci zpracování nabídky na studii využití architekt Petr Hájek. Ten následně zpracoval architektonický návrh dostavby Invalidovny navazující na štítové zdi nedostavěné budovy při jižním (zadním) průčelí.

Studie dostavby pak byla zveřejněna překotně na konci září 2020, úmyslně před senátními a krajskými volbami, avšak v nešťastném termínu růstu pandemie a společenské nervozity. Informace o dostavbě Invalidovny s řadou vizualizací se rozlétla českými médii a sociálními sítěmi a na nepřipravenou veřejnost zapůsobila jako šok. I z tohoto důvodu byly, domníváme se, první reakce velmi prudké a převážně negativní. Klub Za starou Prahu se ale k prvoplánovému hodnocení bez hlubší znalosti věci nenechal strhnout, ačkoliv i v prostředí jeho Domácí rady byl návrh bouřlivě diskutován.

V rámci těchto diskusí jsme došli k závěrům:

Moderní dostavba architektonicky tak cenné historické budovy, jakou je Invalidovna, není řešením primárně žádoucím, ale v případě provozní nutnosti či výhody ani zapovězeným. Řada případů z domova i ze světa dokládá, že spojení historické stavby s moderním prvkem může být obohacím. Patří k nim vestavba haly služeb do komplexu Klementina od Ladislava Machoně, funkcionalistická přístavba pro ministerstvo zahraničí k Černínskému paláci od Pavla Janáka, dostavba gotického kostela v Emauzích od architekta F. M. Černého nebo například vestavba skleněné pyramidy na nádvoří královského paláce Louvre v Paříži od I. M. Peiho.

Jižní štítové zdi Invalidovny, v místech, kde měla budova podle původního projektu pokračovat, jsou nejpříjemnějším místem pro dostavbu, která tak nebude rušit pohled na hlavní průčelí, ale zároveň dořeší nedokončené průčelí zadní. Oceňujeme, že dostavba je na hlavní objekt napojena jen dotekem přes tyto štítové zdi.

Nepravidelný tvar a světlý skleněný obklad dostavovaných křídel působí vůči pravidelné a zemité Invalidovně lehce a subtilně. Část veřejnosti proto vnímá dostavbu jako zdařilý příklad souznění klasického s moderním, jiná jako nelibý kontrast. Přikláníme se k názoru, že dostavba za výše uvedených okolností je přijatelným řešením vzniklé situace, a preferujeme její mírně sníženou variantu, která byla prezentována architektem Petrem Hájkem dodatečně v listopadu t. r. Navíc hodnotíme velmi kladně, že provoz koncertního sálu bude znamenat pro celkové oživení areálu Invalidovny nesporný přínos.

Za Domácí radu Klubu Za starou Prahu

PhDr. Richard Biegel, Ph.D., v. r.
Místopředseda Klubu Za starou Prahu

PhDr. Kateřina Bečková, v. r.
předsedkyně Klubu Za starou Prahu

Klub Za starou Prahu, z.s.

Mostecká 1, 118 00 Praha 1, ID datové schránky: ny4e65u

E-mail: zastarouprahu@seznam.cz, www.zastarouprahu.cz

Tel. 257 530 599